

Opis zajęć (syllabus)

Nazwa zajęć:	Ewolucjonizm molekularny	ECTS	1
Nazwa zajęć w j. angielskim:	Molecular evolution		
Zajęcia dla kierunku studiów:	Biotechnologia		

Język wykładowy:	jęz. polski	Poziom studiów:	II
Forma studiów:	☒ stacjonarne ☐ niestacjonarne	Status zajęć:	☐ podstawowe ☐ obowiązkowe ☒ kierunkowe ☒ do wyboru
		Numer semestru:	III ☐ semestr zimowy ☒ semestr letni
Rok akademicki, od którego obowiązuje opis (rocznik):	2022/2023	Numer katalogowy:	BBT_BT-2S-3L-36_3

Koordynator zajęć:	dr inż. Anita Wiśniewska			
Prowadzący zajęcia:	dr inż. Anita Wiśniewska			
Założenia, cele i opis zajęć:	<p>Biologia ewolucyjna zajmuje się badaniem procesu ewolucji oraz mechanizmami leżącymi u jego podstaw. Kurs ewolucjonizmu molekularnego dotyczy podstaw genetycznych i molekularnych zjawisk ewolucyjnych pojawiających się w populacjach i gatunkach, roli i wpływu selekcji naturalnej i sztucznej na te zjawiska. Kurs obejmuje również omówienie pojęć i procesów takich jak: zróżnicowanie genetyczne wewnątrz i pomiędzy populacjami, frekwencja genów, efekty mutacji, ewolucja genomów, świat RNA, ewolucja białek, analiza filogenetyczna, molekularne dowody ewolucji, ewolucja człowiekowatych.</p> <p>Wykłady</p> <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie ewolucji. Zarys historyczny. Teoria ewolucyjna Lamarcka, Linneusza, Cuviera. Teoria ewolucji Darwina - podstawowe założenia teorii doboru. Założenia syntetycznej teorii ewolucji. Zmienność dziedziczna. Mutacje (genowe, genomowe) i rekombinacje genetyczne i ich wpływ na ewolucję organizmów. Pula genowa i równowaga genetyczna, prawo Hardyego-Weinberga – zmiany frekwencji alleli i genotypów w populacjach. Powstawanie białek o nowych funkcjach: cytochrom c i hemoglobiny oraz inne przykłady. Splicing białek. Pojęcie filogenezy. Tworzenie drzew filogenetycznych w oparciu o podobieństwo cząsteczek molekularnych. Świat RNA. Rodzaje cząsteczek RNA, ich właściwości i funkcje. Pochodzenie i ewolucja genomów roślin, zwierząt i człowieka (jądrowego, mitochondrialnego, chloroplastowego). Rola niekodującego i powtarzalnego DNA. Ewolucja intronowo-eksonowej struktury genów. Tasowanie eksonów. Ruchome sekwencje DNA i ich rola w ewolucji genomów. Pochodzenie i ewolucja człowiekowatych. Hipotezy „out of Africa” oraz „multiregionalna”. Dowody molekularne. <p>Ćwiczenia seminaryjne Referaty na wybrane tematy z zakresu kursu, w oparciu o literaturę naukową</p>			
Formy dydaktyczne, liczba godzin:	Wykłady, liczba godzin 15;			
Metody dydaktyczne:	Prezentacja, referat w postaci prezentacji, dyskusja, możliwość wykorzystywania kształcenia na odległość w przypadkach koniecznych			
Wymagania formalne i założenia wstępne:	Wymagania formalne: Genetyka, biologia molekularna, biochemia, założenia wstępne: Wiedza z zakresu genetyki klasycznej i molekularnej.			
Efekty uczenia się:	treść efektu przypisanego do zajęć:	Odniesienie do efektu kierunkowego	Siła dla ef. kier*	
Wiedza: (absolwent zna i rozumie)	W1	Definiować i opisywać podstawowe pojęcia ewolucyjne: naturalna selekcja, dryft genetyczny, filogeneza, specjacja, bioróżnorodność, struktura populacji	K_W03 K_W04 K_W05 K_W08 K_W09	1 1 2 1 3
	W2	Znać budowę genomów i zasady ich ewolucji u organizmów prokariotycznych, roślin, zwierząt i człowieka		
	W3	Znać podstawy rekonstrukcji filogenezy na podstawie danych molekularnych		
Umiejętności: (absolwent potrafi)	U1	Wyjaśnić rolę genetyki w ewolucji organizmów	K_U03 K_U17 K_U20 K_U21	2 3 1 1
	U2	Wyjaśnić podłoże molekularne mechanizmów zmienności genetycznej		
	U3	Interpretować efekty zmienności genetycznej, w tym mutagenyzy dotyczącej sekwencji pojedynczych genów lub fragmentów chromosomów		
	U4	Powiąznać zmiany na poziomie konkretnego fragmentu dna ze strukturą i funkcją potencjalnego białka		
Kompetencje: (absolwent jest gotów do)	K1	Korzystać ze źródeł literaturowych, także w języku angielskim, do przygotowania ustnego referatu i przygotowania się do testu pisemnego	K_K01	2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:	<p>Biologia ewolucyjna zajmuje się badaniem procesu ewolucji oraz mechanizmami leżącymi u jego podstaw. Kurs ewolucjonizmu molekularnego dotyczy podstaw genetycznych i molekularnych zjawisk ewolucyjnych pojawiających się w populacjach i gatunkach, roli i wpływu selekcji naturalnej i sztucznej na te zjawiska. Kurs obejmuje również omówienie pojęć i procesów takich jak: zróżnicowanie genetyczne wewnątrz i pomiędzy populacjami, frekwencja genów, efekty mutacji, ewolucja genomów, świat RNA, ewolucja białek, analiza filogenetyczna, molekularne dowody ewolucji, ewolucja człowiekowatych.</p> <p>Wykłady</p> <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie ewolucji. Zarys historyczny. Teoria ewolucyjna Lamarcka, Linneusza, Cuviera. Teoria ewolucji Darwina - podstawowe założenia teorii doboru. Założenia syntetycznej teorii ewolucji. Zmienność dziedziczna. Mutacje (genowe, genomowe) i rekombinacje genetyczne i ich wpływ na ewolucję organizmów. Pula genowa i równowaga genetyczna, prawo Hardyego-Weinberga – zmiany frekwencji alleli i genotypów w populacjach. Powstawanie białek o nowych funkcjach: cytochrom c i hemoglobiny oraz inne przykłady. Splicing białek. Pojęcie filogenezy. Tworzenie drzew filogenetycznych w oparciu o podobieństwo cząsteczek molekularnych. Świat RNA. Rodzaje cząsteczek RNA, ich właściwości i funkcje. Pochodzenie i ewolucja genomów roślin, zwierząt i człowieka (jądrowego, mitochondrialnego, chloroplastowego). Rola niekodującego i powtarzalnego DNA. Ewolucja intronowo-eksonowej struktury genów. Tasowanie eksonów. Ruchome sekwencje DNA i ich rola w ewolucji genomów. Pochodzenie i ewolucja człowiekowatych. Hipotezy „out of Africa” oraz „multiregionalna”. Dowody molekularne. <p>Ćwiczenia seminaryjne Referaty na wybrane tematy z zakresu kursu, w oparciu o literaturę naukową</p>
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Ocena końcowa będzie stanowiła średnią z 2 ocen: oceny za przygotowanie prezentacji i zreferowanie wskazanych przez prowadzącego zagadnień oraz z oceny z testu pisemnego obejmującego materiał z części wykładowej, możliwość wykorzystywania kształcenia na odległość w przypadkach koniecznych.
Szczegóły dotyczące sposobów weryfikacji i form dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:	Wydruk referatu, test pisemny z oceną, możliwość wykorzystywania kształcenia na odległość w przypadkach koniecznych
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową:	Prezentacja referatu stanowi 50% oceny końcowej, test pisemny stanowi 50% oceny końcowej. Uzyskanie z referatu minimum 51% punktów, uzyskanie z testu pisemnego minimum 51% punktów
Miejsce realizacji zajęć:	Sala dydaktyczna
Literatura podstawowa i uzupełniająca ²³⁾ :	<ol style="list-style-type: none"> „Zarys mechanizmów ewolucji” Halina Krzanowska, Adam Łomnicki, Jan Rafiński, Henryk Szarski, Jacek M. Szymura, PWN 2002. „Dzieje życia na Ziemi” Jerzy Dzik, PWN 2003. „Tajemnice ewolucji molekularnej” Aleksandra Kubicz, PWN 1999.
UWAGI	

*) 3 – zaawansowany i szczegółowy, 2 – znaczący, 1 – podstawowy.

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot:

Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS:	25 h
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	0,6 ECTS